

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 16-10-36032 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

לפני **כבוד השופטים שבח יהודית, סג"נ, שאול שוחט, יונה אטדגי** 28.11.2017

מערער ישראל סורין שוחט
ע"י ב"כ עו"ד אריה דנציגר

נגד

משיב אלעד קושניר
ע"י ב"כ עוה"ד רם דקל ואוהד אנטמן

פסק דין

1

2

השופט יונה אטדגי:

3 1. זהו ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בתל-אביב-יפו (כב' השופטת אושרי פרוסט-
4 פרנקל), ב-ת.א. 165617/09, לפיו נדחתה תביעה כספית שהגיש המערער נגד המשיב בסך של
5 1,103,184 ₪, שעילתה פרסום לשון הרע לפי **חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965** (להלן
6 – **חוק איסור לשון הרע/החוק**), והמערער חויב בהוצאות המשיב בסך 50,000 ₪ (להלן – פסק
7 הדין).

8

9

התביעה, פסק הדין ותמצית טענות הצדדים

10 2. הרקע לפרסום, מושא התביעה, הוא כתבה שפורסמה באתר האינטרנט של גלובס ביום 5.3.09
11 (מוצג 1 למוצגי המערער), המתארת תביעה שהגיש אביו של המשיב, לוי קושניר (להלן – לוי),
12 לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בסך 10.4 מיליון ₪, שבה נטען כי המערער, שהיה באותה
13 עת שותפו בחברה בשם אמריס, "סחט" ממנו כספים כדי שיתן את הסכמתו לעסקה שנעשתה
14 עם ארקדי גאידמק לרכישת השליטה בחברה, וכן הוציא את דיבתו רעה באוזני עובדי הבנק
15 (להלן – הכתבה). כותרת הכתבה: "לוי קושניר: איזי שוחט סחט אותי בעת חתימת העסקה
16 למכירת אמריס לגאידמק".

17

18 3. בעקבות הכתבה פורסמו 13 תגובות (טוקבקים).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 16-10-36032 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני :

- 1 מושא התביעה הוא התגובית ה-13, שפורסמה ביום 6.3.09, על ידי מי שהזדהה כ"מכיר את
2 שוחט", בלשון זה:
3 "טקטיקות קבועות של האישי –
4 6.3.09 מכיר את שוחט –
5 האישי הזה ידוע בטקטיקות של אי עמידה בהסכמים ובסחיטה. אני מכיר עוד 2 אנשים שנעקצו
6 על ידו בשיטה זו. נוכל ממדרגה ראשונה" (להלן – התגובית).
7
8 המערער פנה לגלובס כדי שימסרו לו את פרטיו של מי שפרסם את התגובית, גלובס סירב למסור .4
9 את פרטיו והמערער פנה לבית המשפט כדי לקבל את הפרטים, מאחר שבדעתו להגיש תביעה
10 נגד אותו אדם בעילה על פי **חוק איסור לשון הרע**.
11 בית המשפט נענה לבקשת המערער וגלובס מסרה את פרטי ה-IP של המפרסם, וכן שמדובר
12 בלקוח של בזק בינלאומי.
13 ב"כ בזק בינלאומי מסר במכתב שנשלח לב"כ המערער, כי על פי רישומי מרשתו, הלקוח שעשה
14 שימוש בכתובת ה-IP שנמסרה הוא המשיב, בצירוף מספר תעודת הזהות שלו וכתובתו.
15 ב"כ המשיב הודיע לבית המשפט, כי המשיב אינו חולק על האמור במכתב ב"כ בזק בינלאומי,
16 אך עדיין המשיך לטעון כי אין בכך כדי להוכיח שהוא זה שכתב את התגובית.
17
18
19 המערער הגיש נגד המשיב תביעה כספית בסך 1,103,184 ₪, כאמור. .5
20 ב"כ המשיב ביקש לדחות את שלב ההוכחות, עד לאחר מתן פסק דין בתביעה שהגיש לוי נגד
21 המערער בבית המשפט המחוזי. בית המשפט קמא נענה לבקשתו, למרות התנגדותו של ב"כ
22 המערער, וההוכחות נשמעו לאחר מתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי.
23 יצוין, כי בית המשפט המחוזי דחה את תביעתו של לוי (מע/11).
24
25 בית המשפט קמא דחה, כאמור, את תביעת המערער נגד המשיב. .6
26 בית המשפט קבע כי "לצורך פסק דין זה אתייחס למכתב בזק בינלאומי, שבהסתמך עליו
27 מתבקשת המסקנה שהנתבע הוא שפרסם את התגובית", (סעיף 21 סיפא), וכן ש "בענייננו,
28 התגובית הינה פרסום כהגדרתו בחוק לשון הרע והפירוש האובייקטיבי של האמור בתגובית
29 מוביל למסקנה, כי מדובר בפרסום שמהווה לשון הרע" (סעיף 18 רישא), אך דחה את התביעה,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 36032-10-16 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני :

- 1 משום, שהתגובית "אינה חמורה בלשונה מלשון הכתבה והמפורט בה הינו מידתי ביחס לכתבה,
2 פורסמה רק כתגובית לכתבה ולא בכתבה נפרדת", ובהסתמך על פסיקת בית המשפט העליון,
3 "לא כל פרסום מגנה ומגונה באינטרנט מהווה עילה לתביעה לפי החוק. . . ." (סעיף 25).
4 בית המשפט המשיך ודן בהגנות שבסעיפים 14 ו-15 לחוק, וקבע כי אלה התקיימו, משום
5 שמדובר בהבעת דעה, ומשום שהמשיב האמין בתום לב בנכונות דבריו.
6
7 המערער טוען כי ההנמקה של פסק הדין איננה עומדת במבחן הביקורת, איננה הגיונית וחורגת .8
8 באופן בולט מכל נורמה שנקבעה בפסיקה ביחס למותר ולאסור בפרסום דברים על אדם בעיתון
9 או באתר דומה;
10 כי במקרה דנן נכתבו בטוקבק דברים שאדם סביר צריך לומר עליה שהם משפילים אותו, מבזים
11 אותו, ופוגעים בעסקיו;
12 כי הסתרת זהותו של המשיב מעידה על כוונותיו ועל חוסר תום ליבו;
13 כי אין מדובר בהבעת דעה בלבד;
14 כי פסק הדין של בית המשפט המחוזי ופסקי דין נוספים שניתנו בינתיים בתביעות שהתנהלו בין
15 הצדדים, ובין צדדים קשורים, מוכיחים כי הדברים שפורסמו אינם אמת;
16
17 המשיב תומך את טענותיו בקביעותיו ובמסקנותיו של בית המשפט קמא, ולטענתו אין בהן כל .8
18 טעות;
19 לטענתו מסקנות בית המשפט מתיישבות עם ההלכות שנפסקו בהקשרים דומים בבית המשפט
20 העליון, בעיקר בהקשר לפרסומים באינטרנט ובהקשר לפרסומים בתגוביות;
21 כן טוען המשיב, כי בכל מקרה, המערער לא הוכיח את המזק הנטען על ידו.
22
23 **דיון והכרעה**
24 .9 בירור תביעת פיצויים לפי חוק איסור לשון הרע נעשה במספר שלבים.
25 בשלב הראשון נבחנת השאלה, האם הביטוי, שבגינה הוגשה התביעה, מהווה "לשון הרע" לפי
26 סעיף 1 לחוק, והאם מתקיים יסוד הפרסום לפי סעיף 2 לחוק?
27 בשלב הבא נבחנת תחולת ההגנות השונות על הפרסום, לפי סעיפים 13 ("פרסומים מותרים"),
28 14 ("הגנת אמת בפרסום") ו-15 ("הגנת תום לב") לחוק.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 36032-10-16 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני :

- 1 לאחר כל אלה, עוברים לשאלת הסעדים, ובתוכם סעד הפיצוי הכספי.
2 ראו: ע"א 89/04 נודלמן נ' שרנסקי, פסקה 7 לחוות דעתה של כב' השופטת פרוקצ'ה (4.8.08);
3 ע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר דיין-אורבך, פסקה 6 לחוות דעתו של כב' השופט עמית (8.2.12).
4
5 בענייננו, מתוך פסק דינו של בית המשפט קמא, קשה לקבוע, האם, לסברתו, התגובית הנדונה
6 כאן מהווה "לשון הרע" לפי החוק, אך חלה עליה אחת ההגנות שבחוק, או שהתגובית –
7 כשלעצמה – אינה מהווה "לשון הרע" לפי החוק (מפנה בעיקר לסעיפים 18 ו-25 לפסק הדין),
8 דומה שבית המשפט הנכבד לא עשה את האבחנה הנדרשת בין השלבים האמורים לעיל.
9
10 סעיף 1 לחוק מגדיר מהי לשון הרע:
11 "לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –
12 (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;
13 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
14 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או
15 במקצועו;
16 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו."
17
18 האם התגובית מהווה "לשון הרע" לפי סעיף 1 לחוק?
19 אמירות מהוות לשון הרע כאשר קיימת אפשרות אובייקטיבית כי פרסומן עלול להביא לאחת
20 התוצאות המנויות בסעיף 1. משמעות האמירות נלמדת מתוכן, והן מתפרשות על פי מובן הרגיל
21 והטבעי בהתאם לאמות מידה אובייקטיביות (ראו: נודלמן הנ"ל, פסקה 18, והמובאות הנוספות
22 הנזכרות שם).
23
24 בענייננו אני סבור, כי תוכן התגובית – כשהוא נבחן באמות מידה אובייקטיביות – מהווה, ללא
25 ספק, "לשון הרע" במובן שלוש החלופות הראשונות.
26 המערער הוא איש עסקים. התיאורים, לפיהם, הוא "ידוע בטקטיקות של אי עמידה בהסכמים
27 ובסחיטה", והאינפורמציה, לפיה, "אני מכיר עוד 2 אנשים שנעקצו על ידו בשיטה זו", וכן גם
28 האמירה "נוכל ממדרגה ראשונה", יש בהם פוטנציאל ברור של פגיעה בעסקו ובמשלח ידו (ס"ק
29 ((4)).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 16-10-36032 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני :

- 1 האמירה לפיה כל אלה הם "טקטיקות קבועות של האישי", וכי הוא "ידוע בטקטיקות" אלה, יש
2 בה פוטנציאל לביזיון של המערער, בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו (ס"ק (2)).
3 כל אלה יחדיו, בצירוף התיאור "נוכל ממדרגה ראשונה", יש בהם כדי להשפילו בעיני אחרים, או
4 לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצידם (ס"ק(1)).
5 ודוק: לצורך גיבוש עוולה בגין לשון הרע (להבדיל משאלת הפיצוי), אין צורך להוכיח כי אותו אדם
6 הושפל או בוזה בפועל, או שעסקו נפגע בפועל, ודי שהפרסום עלול היה להביא לתוצאה כזו
7 (נודלמן, פסקה 18, והמובאות הנוספות הנזכרות שם).
8
9 12. בית המשפט קמא סבר שלא מתקיימת במקרה דנן עוולת לשון הרע, משום שי"התגובות אינה
10 חמורה בלשונה מלשון הכתבה, והמפורט בה הינו מידתי ביחס לכתבה, פורסמה רק כתגובת
11 לכתבה ולא בכתבה נפרדת. .
12 אינני סבור כך.
13 ראשית, אין לקבל את הטענה, כי העובדה שמדובר בחזרה על דברים שכבר פורסמו מנטרלת
14 את הפרת האיסור על לשון הרע, והטעם לכך הוא שהפרסום החוזר עשוי להוסיף "אמינות"
15 לפרסום המקורי, ואף עלול להסב נזק גדול יותר ממנו, הגם שעשויה להיות לכך השלכה לעניין
16 הערכת גובה הפיצוי (השוו: ע"א (י-ם) 1003/96 בן חורין נ' לוי, פ"מ תשנ"ז (1) 425, 437).
17
18 שנית, וזה העיקר: התגובות איננה חזרה על האמור בכתבה, משתי בחינות:
19 א - בעוד שהכתבה רק דיווחה על האמור בכתב התביעה, מבלי שהכתב מאשר או מאמת
20 את נכונות הדברים, הרי שבתגובת נמסר דיווח אישי ועצמאי, מאת אדם "המכיר את
21 שוחט" [המערער], כשהכותב מביע דעה ישירה בדבר נכונות הדברים, ואף מחזק אותם
22 בתיאורים נוספים;
23 ב - בתגובת יש אינפורמציה נוספת על האמור בכתבה: בעוד שהכתבה, המתארת את כתב
24 התביעה, דיווחה על הסכסוך שבין לוי ובין המערער בלבד, בתגובת מובא הנתון על שני
25 אנשים נוספים "שנעקצו" באותה שיטה, וכן הנתון בדבר "הטקטיקות הקבועות" של
26 המערער.
27 התגובות, אם כן, "מאמתת" מכלי ראשון, ולכאורה על ידי אדם "שלישי" שאינו קשור לצדדים
28 לתביעה הנזכרת, את תוכן הכתבה, ומוסיפה ידיעות נוספות על האמור בה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 36032-10-16 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

- 1
2 עוד סבר בית המשפט קמא, בהסתמך על פסק דינו של בית המשפט העליון בעניין מור – רע"א
3 4447/07 מור נ' ברק אי.טי.סי [1995] החברה לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ (25.3.10),
4 פורסם בבבו) – כי "לא כל פרסום מגנה או מגונה באינטרנט מהווה עילה לתביעה לפי החוק".
5 ואמנם, כב' השופט ריבלין בעניין מור, עמד על כך שחלק ניכר מהתגובות מנוסחות באופן
6 "וולגרי ובוטה", וכי "ישנו פער בולט בין הנחרצות של הדעות המבוטאות לבין התשתית
7 התומכת בהן" (פיסקה 15 לחוות דעתו), אך גם הוסיף (פיסקה 18), כי "הזכות לשם טוב ולכבוד
8 אינה מתאיינת במרחב הווירטואלי ואין להסכין עם הילכדותה ברשת".
9 בהמשך לכך, המליץ כב' השופט ריבלין (שם) על הסדרת הנושא בחקיקה מתאימה, ובהעדר
10 עדכון – להחיל עליו את דיני לשון הרע "בשינויים המחוייבים", שבראשם, מתן משקל מועט
11 להתבטאויות המובאות במסגרת תגובות בכלל, ובמסגרת תגובות אנונימיות בפרט.
12 יש לזכור כי הדברים הללו, מבלי להמעיט בחשיבותם כשהם כלולים בפסק דין של בית המשפט
13 העליון, נאמרו כאוביטר, מאחר שהם לא נדרשו להכרעה באותו ענין שנדון שם, כפי שצוין
14 במפורש בהמשך (פיסקה 19).
15 מכל מקום, אין ללמוד מהדברים הללו, כי התבטאויות הנאמרות בתגובות אינן מהוות ככלל "לשון
16 הרע", רק משום שהן נכללו בתגובות. עדיין, "המסננת" היחידה לבחינת הביטוי – אם "לשון
17 הרע" הוא אם לאו – היא זו שבסעיף 1 לחוק.
18 יחד עם זאת, העובדה שההתבטאות נכללה בתגובות, על רקע האמור לעיל, יכולה להשפיע על
19 גובה הפיצוי, ולכך אגיע בהמשך.
20
21 14. אין חולק, כי פרסום תוכן הדברים בתגובות באתר האינטרנט של גלובס מהווה פרסום לפי סעיף
22 2 לחוק.
23 בשולי הדברים אוסיף, מאחר שהדברים לא נאמרו בפסק הדין בצורה חד משמעית, ומאחר
24 שהמשיב לא הודה בכך בצורה מפורשת, כי הוכח, במידה רבה של ודאות, כי הפרסום נעשה על
25 ידי המשיב. המשיב לא חלק על האמור במכתב ב"כ בזק בינלאומי, שהצביע עליו כמי שעשה
26 שימוש בכתובת ה-IP הרלוונטית, וכן הודה "שזה שם המשתמש שלי" (עמ' 34 לפרוטוקול), ובצדק
27 הדף בית המשפט קמא את ניסיונו הבלתי מוצלח של המשיב לייחס את הפרסום לאדם אחר
28 בביתו, כולל אביו ואשתו, או לאחר באותו בניין, כולל בנו של המערער המתגורר באותו בניין.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 36032-10-16 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני :

- 1
2 15. האם הפרסום מוגן לפי סעיף 14 לחוק, כקביעת בית המשפט קמא?
3 אינני סבור כך.
4 על פי סעיף 14 לחוק, "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה, שהדבר
5 שפורסם היה אמת והיה בפרסום עניין ציבורי".
6 הגנת אמת בפרסום הקבועה בסעיף 14 לחוק דורשת הוכחתם של שני יסודות מצטברים:
7 האחד הוא, כי הפרסום המהווה לשון הרע היה אמת. השני, כי מתקיים ענין ציבורי בנוגע לאותו
8 פרסום (כב' השופט ריבלין, בפסק דין דיין, פסקה 89).
9 כאשר הוכח פרסומה של לשון הרע, עובר הנטל לנתבע להוכיח את אמיתות הפרסום (כב' השופט
10 ריבלין, דיין, פסקה 90).
11 בענייננו, לא זו בלבד שהמשיב לא הוכיח את אמיתות הדברים שציין בתגובתו: שהמערער לא
12 עמד בהסכמים, שהוא סחטן ונוכל, ושעוד שני אנשים נעקצו על ידו באותה שיטה, אלא גם זאת,
13 שבמקרה הספציפי שנדון בכתבה: הסכסוך שבין אביו של המשיב ובין המערער, דחה בית
14 המשפט את הטענות שהועלו נגד המערער ואת התביעה כולה.
15 גם אם המשיב "האמין בתום לב" באמיתות הדברים, כקביעת בית המשפט קמא (סעיף 29
16 לפסק דינו), אין בכך כדי להועיל למשיב, אם הוכח כי הפרסום לא היה בפועל אמת. שכן, בבסיסה
17 של הגנת אמיתות הפרסום במשפט הישראלי, ההשוואה נעשית בין העובדות העולות מהפרסום
18 לבין המציאות העובדתית, ולא היסוד הנפשי שעמד מאחורי הפרסום (כב' השופט ריבלין בעניין
19 דיין, פסקה 90).
20
21 16. מאחר שלא הוכח יסוד האמת, ומאחר שלצורך ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק, נדרש קיומם
22 של שני היסודות: האמת והעניין הציבורי, במצטבר, מתייתר הצורך לדון בשאלה, האם התקיים
23 היסוד של "עניין ציבורי" (ודומה כי בית המשפט קמא לא דן ביסוד זה בכלל).
24 מכל מקום, אם תאמר כי היה "עניין ציבורי" כלשהו בפרסום, כדי "להזהיר" אחרים מפני מעשיו
25 של המערער, אזי אדרבא, נדרש היה עוד יותר להוכיח, כי תוכן הפרסום הוא אמת, ואינו בגדר
26 "הבעת דעה" בלבד, כפי שסבר בית המשפט קמא.
27

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 36032-10-16 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני :

17. בית המשפט קמא סבר עוד, שעומדת למשיב גם הגנת סעיף 15 לחוק, משום "שהמשיב פרסם את התגובות בהמשך לכתבה, תוכן התגובות תואם את הכתבה והינו מידתי בגבולות האמור בכתבה. התגובות נכתבו כביקורת לגיטימית והבעת דעה שלא חרגו מגדר הסביר" (סעיף 31 לפסק הדין).
- אולם, כבר עמדתי על כך, שתוכן התגובות לא חפף את תוכן הכתבה, אלא חרג ממנה הן בכך, שלהבדיל מהכתבה שתיארה את האמור בכתב התביעה, הדברים האמורים בתגובות הובאו מכלי ראשון, מאת מי ש"מכיר את שוחט", והן בכך, שהובאו בה עובדות נוספות שלא תוארו בכתבה: "עוקץ" נוסף שנעשה כלפי שני אנשים נוספים ותיאור "טקטיקות קבועות של האיש" בדבר אי עמידה בהסכמים ובסחיטה.
18. גם הסתמכותו של המשיב על דברים שנאמרו באחת הישיבות שדנו בעסקת מכירת השליטה בחברת אמריס לגאידימק, ובמסגרתה העלו משתתפי הישיבה טענות סחיטה כלפי המערער, לא יכולה להועיל למשיב, משום, שכאמור, תוכן התגובות חרג מהעניין שנדון בסכסוך שבין אביו ובין המערער, מה גם, שבדיעבד נפסק בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, ש"לא הופעלה על התובע [קושניר] כפיה כלכלית פסולה" וכי "אין כל ממש בטענת הכפיה".
- התנהגותו זו של המשיב אינה יכול להתיישב עם חובת תום הלב, גם בלא להיזקק לחזקה שקבועה בסעיף 16(ב)(2) לחוק, ולפיה, חזקה על הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב, אם "הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת היא אם לא". כל שכן, אם עושים שימוש בחזקה זו, שכן הוכח, כאמור, שהדברים שיוחסו למערער לא היו אמת, והמשיב לא הצביע על אמצעים כלשהם שנקט כדי להיווכח אם הדברים שפרסם הם אמת.
19. הדברים שנכתבו בתגובות לא היו, כאמור, הבעת דעה, אלא הצגת עובדות ממש, וגם מטעם זה לא מתקיים יסוד תום הלב, גם אם תאמר שהתקיימה בענייננו אחת החלופות הנמנות בסעיף 15 לחוק, השוו: פסק דין נודלמן הנ"ל, פסקה 25.
20. סיכום הדברים עד כאן הוא, שתוכן התגובות מהווה "לשון הרע" לפי סעיף 1 לחוק, וכי לא חלות בענייננו ההגנות הקבועות בחוק.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 36032-10-16 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני :

- 1 עתה, אפנה לשאלת הסעד הראוי.
2
3
4 21. בענייננו, נתבע בבית המשפט קמא סעד כספי בלבד, בסך 1,013,184 ₪.
5 בהתאם לסעיף 7 לחוק, לשון הרע הוא עוולה אזרחית –נזיקית.
6
7 כדי לחייב בפיצויים כספיים לפי **פקודת הנזיקין [נוסח חדש]** (סעיף 76), נדרש כמובן להוכיח
8 את הנזק שנגרם ואת גובהו.
9 המערער כאן לא הוכיח כי נגרם לו נזק כספי בעקבות הפרסום, וכמובן שלא הוכיח את גובה
10 הנזק.
11 כשנשאל בחקירתו, מדוע תבע סכום של מיליון ₪, השיב (עמ' 20 לפרו'), כי עשה כן, משום שגם
12 אביו של המשיב, לוי, כלל בתביעה שהתבררה בבית המשפט המחוזי תביעה לפיצוי כספי בסך
13 מיליון ש"ח, בטענה שהמערער הוציא את דיבתו רעה בפני עובדי הבנק (גם תביעה זו נדחתה).
14 כמובן, שדבר זה לא יכול לבוא במקום הוכחת הנזק וגובהו.
15
16 22. אולם, בחוק **לשון הרע** כלולה הוראה מיוחדת, המקנה לבית המשפט סמכות לחייב את הנתבע
17 לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 ₪, ללא הוכחת נזק – סעיף 7א(ב) לחוק (הסכום
18 המעודכן עומד היום על כ-70,000 ₪).
19 בהתאם לסעיף זה, ניתן לחייב את המשיב לפצות את המערער בגין העוולה שעשה, גם בלא
20 שהמערער הוכיח את נזקו.
21 אולם, כאן ניצב קושי נוסף: המערער לא תבע בכתב התביעה סעד חילופי לפיצוי ללא הוכחת נזק
22 לפי סעיף 7א לחוק (כך אישר ב"כ המערער, עמ' 5 לפרוטוקול הדיון בערעור).
23
24 23. ככלל, תובע לא יזכה בסעד שלא עתר לו, אולם העיקרון, שלפיו בית המשפט לא יפסוק לטובת
25 התובע סעד שאותו הוא לא ביקש, אינו כלל מוחלט. אחד החריגים הוא המקרה שבו הסעד
26 המבוקש נובע באופן ישיר מהסעד העיקרי שהתבקש בכתב התביעה. חריג זה יכול להיות מופעל
27 גם בשלב הערעור, ובלבד שהעובדות הקשורות בו נתבררו בהליך (ראו: אורי גורן, **סוגיות בסדר**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 36032-10-16 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני :

- 1 **דין אזרחי**, מהדורה 12, עמ' 115, והפסיקה הנזכרת שם. השוו: ע"א 69/98 **מחאג'נה נ'**
2 **מחאג'נה** (פורסם בנבו, 8.6.05), פסקה 12 בחוות דעתו של כב' השופט א' לוי).
3
4 בענייננו אני סבור, שהתקיים החריג, המצדיק פסיקת פיצוי לפי סעיף 7א **לחוק**, גם כשזה לא
5 נתבע במפורש בכתב התביעה. זאת, משום שסעד זה נובע באופן ישיר מהסעד הכספי שנתבע,
6 והעובדות הקשורות בו התבהרו בהליך שהתקיים בפני בית המשפט קמא.
7
8 יחד עם זאת, בענייננו אני סבור כי ראוי לפסוק פיצוי הנמוך מגבול הפיצוי שנקבע בסעיף 7א
9 **לחוק**, וזאת בהתחשב במה שנאמר בפסק דין **מור** בהקשר למשקל שיש לייחס לתוכן התגובות.
10 משקלה של התגובות, בהקשר לפוטנציאל הנזק שלה אינו כמשקלה של כתבה רגילה (כמובן
11 שקיים הבדל במשקלן של הכתבות עצמן, אמצעי התקשורת או אתר האינטרנט שבו התפרסמה
12 הכתבה, וכו').
13
14 כפי שנכתב בפסק דין **מור** (פסקה 15 לחוות דעתו של כב' השופט ריבלין), "מעט לעת נשמעת
15 ביקורת על תוכן של תגובות ועל דרך ניסוחן. . . חלק ניכר מהפרסומים נושא במקומותינו
16 אופי וולגרי ובוטה, וישנו פער בולט בין הנחרצות של הדעות המבוטאות לבין התשתית התומכת
17 בהן. כל אלה משפיעים ללא ספק גם על הערך והמשקל שניתן לייחס לרבים מפרסומי ה-instant
18 המופיעים באינטרנט חדשות לבקרים".
19 בהתחשב בכך, אני סבור, שדי להעמיד את הפיצוי לפי 7א **לחוק**, על 25,000 ₪.
20
21 אשר על כן, אמליץ לחברי, לקבל את הערעור, לבטל את תוצאת פסק דינו של בית המשפט קמא
22 (כולל ביטול ההוצאות שנפסקו לחובת המערער), ולחייב את המשיב לשלם למערער פיצוי בסך
23 של 25,000 ₪ וכן את הוצאות הערעור ושכ"ט עו"ד בסך כולל של 10,000 ₪.

יונה אטדגי, שופט

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"א 36032-10-16 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

1
2

השופטת יהודית שבח:

אני מסכימה.

יהודית שבח, שופטת, סג"ן
6

7
8
9

השופט שאול שוחט:

אני מסכים.

שאול שוחט, שופט
10
11
12
13

14
15
16
17
18
19
20

התוצאה

הערעור מתקבל.

פסק דינו של בית משפט קמא מבוטל.

המשיב ישלם למערער פיצוי בסך של 25,000 ₪ וכן את הוצאות הערעור ושכ"ט עו"ד בסך כולל של 10,000 ₪.

העירבון שהפקיד המערער יושב לו באמצעות בא כוחו.

ניתן היום, י' כסלו תשע"ח, 28 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.

יונה אטדגי, שופט

שאול שוחט, שופט

יהודית שבח, שופטת, אב"ד

21